

Žurnál

Občasník
Gymnázium J.A. Raymana

~ *In medias res* ~

18. november 2015
čv.308370

TAJOMSTVÁ DIEL HUGOLÍNA GAVLOVIČA

ODHALENÉ

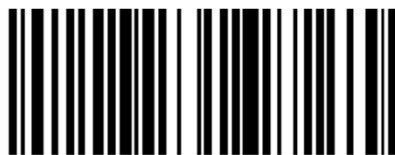
Františkánsky mních zasvätil život poézii. Maturantom nechal jasný mravný odkaz. Viac na stranách 8 a 9.

Nová bondovka kraľuje svetovým kinám. Blockbuster hodný videnia. Recenzia na stranách 14 a 15.

SPECTRE

BABYBOOM na GJAR-ku

Pani profesorky na materských dovolenkách nás nechali nahliadnuť do ich mamičkovských životov. Čítajte rozhovor na strane 4.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Muž boháčom vd'aka ZEMIAKOM!

Viac na stranách 16 a 17.

Neoficiálny partner:

VOSK NA FÚZY

Udržujte svoje porasty bujné a prít'azlivé pre vaše polovičky. Čítajte ŽURNÁL!

PARKOUR

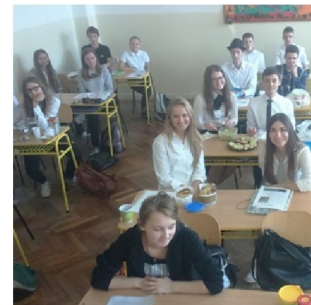
Francúzsky šport valcuje verejné priestranstvá. Skupina zvaná *Parkouristi* si zo sveta robí prekážkovú dráhu. Hrozba či senzácia? Viac na strane 18.

Chceli by ste zmeniť SVET?

Malý chalan vás presvedčí, že Gándhí mal pravdu, zmenou, ktorú chceme nájsť vo svete, sa musíme stať my sami. Viac na strane 19.

Obsah

Editorál... 2
Redakcia Žurnálu... 3
Tehuľky... 4
Európsky deň jazykov... 5
Únik zo všednosti... 6
Maturitné okienko... 8
Myšlienka na zamyslenie.. 10
Prešovskí havkáči potrebujú pomoc... 12
Recenzia filmu Spectre.. 14
Peniaze hýbu svetom...16
Parkour.. 18
Motivačné video...19

Pre čo najlepšie zobrazenie
Žurnálu odporúčame
zobrazenie dvoch stránok
súčasne.

~editoriál

Milí GJAR-kovci!

Príroda sa znovu šatí do nových farieb. Hýri pestrou paletou odtieňov jesene. Týždeň čo týždeň sa mi naskytuje iný pohľad z okna autobusu. Počas týchto ciest zo školy som si všimla niečo zarážajúce. Takmer každý obchod na Hlavnej ulici v Prešove nesie vo svojom názve inojazyčné slovo. Kladiem si teda otázku: sme hrdí na náš slovenský jazyk?

Pravdou je, že mnoho slov či slovných spojení k nám prúdi z cudzích jazykov. Prečo si však väčšmi nestrážime svoj jazyk? Veď kodifikátori ako Anton Bernolák či Ľudovít Štúr zaň tak obetavo bojovali! Riskovali svoje miesta, spoločenské postavenie... Všetko kvôli Slovensku, krajine, ktorá bola dlho utláčaná a maďarizovaná. Chceli dokázať, že aj táto naša malá veľká krajina je silná, má svoje kvality a najmä, že má nárok na svoj vlastný jazyk. (Viac o peripetiách, ktoré museli prekonávať sa môžeme dozvedieť z rôznych dokumentárnych filmov či rozhlasových hier, ktoré vznikli pri príležitosti 200. výročia narodenia Ľudovíta Štúra (28. 10. 1815 – Uhrovec).

Niekedy mám pocit, že to, čo pre nás títo výnimoční ľudia urobili, ignorujeme. Silou-mocou sa snažíme hovoriť cudzími jazykmi, venujeme im omnoho viac času ako tomu rodnému.

Samozrejme, je potrebné si rozširovať obzory, neustále sa vzdelávať či uplatňovať sa na trhu práce, ale podstatné je aj ovládať materinský jazyk. Prečo väčšina mladých odchádza do zahraničia? Je ľahšie odísť pred problémami ako ostať a čeliť im. Všetky tieto oblasti medzi sebou úzko súvisia a je len na nás, ako sa k nim postavíme. Budeme generáciou, ktorá sa aktivizuje a prinesie pozitívnu zmenu pre Slovensko? Budeme pokračovať v udržiavaní našich národných tradícií? Alebo toto dedičstvo budeme ignorovať a kopírovať zvyky iných krajín? Porovnajme sa s niektorými krajinami, ktoré si úzkostlivo strážia to svoje jedinečné bohatstvo predkov a nedajú naň dopustiť. Zamyslime sa, koľkokrát nadávame na systém v našej krajine a ukazujeme na iné vyspelé štáty, obdivujeme ich poriadok, platy, školský systém. Prečo sa však nepokúsime o zmenu u nás? Začnime od seba a pozitívnym príkladom motivujme aj ostatných! Nielen Amerika je krajinou neobmedzených možností. Nehádzme flintu do žita a vylepšime v našom okolí to, čo je v našich silách.

Buďme hrdí vlastenci, vďační za obety našich predkov!

~redakcia Žurnálu

Redakčná rada

- Veronika Hrehová (4.B)
- Alžbeta Fabríciová (2.C)
- Petra Hartmanová (3.C)
- Andrej Hofer (2.C)
- Natália Pániková (2.B)
- Jakub Holman (I.OA)

Externí redaktori

- Samuel Ondrija (2.C)
- Veronika Hamarová (2.A)

Grafika, dizajn

- Andrej Hofer (2.C)

Koordinátor

- Mgr. Jana Ptaková

Tehulky

Tento rok sme sa vám rozhodli priniesť pohľad do mamičkových životov našich pani profesoriek, ktoré si najbližšie roky užívajú pokoj na materskej dovolenke. Ako prvú sme vypovedali pani profesorku slovenského jazyka a literatúry a umenia a kultúry, Mgr. Zuzanu Kucirkovú.

Od školy máte teraz dlhodobý oddych. Ako si užívate život mamičky?

„Užívam??? (smiech a to poriadny) Samozrejme, musela som si zvyknúť, že som sa stala mamou. A teraz to už nejako ide. Ale sú aj chvíle, ktoré nemám rada. Keď som v kuchyni a dávam si kávu a nepočujem svoju dcéru blábovať. Je priveľké ticho, vtedy sa deje niečo nekalé... A musím rýchlo zakročiť... káva vychladne.“

Aké meno ste vybrali svojmu maličkému jedincovi?

„AGÁTA. Prečo? Lebo Agát krásne vonia. Lebo Agáta býva na sneh bohatá. Lebo Agátový med je veľmi chutný. Lebo Agáta je aj svätou/mučenicou. Lebo Agátové drevo je liečivé a pevné.“

Veľmi dobre si vás pamätáme ako učiteľku umenia a kultúry. Venujete sa aj nejakému umeniu?

„Áno. S Agátou si kreslime s ceruzkami v kúpeľni po stenách. Čaká ju rekonštrukcia, inak by nám to neprešlo. A čo? Všetko od oblúd, po kvety, chrobáky a rôzne nápisy a novotvary. Pracujem na projekte určenom pre deti. Zatiaľ je v procese.“

No ste taktiež učiteľkou slovenského jazyka a literatúry. Ako vnímate Rok Ľudovíta Štúra?

„Tento rok patrí nielen Ľudovítovi Štúrovi, ale aj roku zasväteného života. A keďže sa Agáta narodila v januári, tak sa snažím viac modliť.“

Mnohým GJARkovcom chýbate. Chýbame niekedy my vám?

„Na to je, ale riešenie. Prídte kočikovať.“

Kedy plánujete svoj návrat?

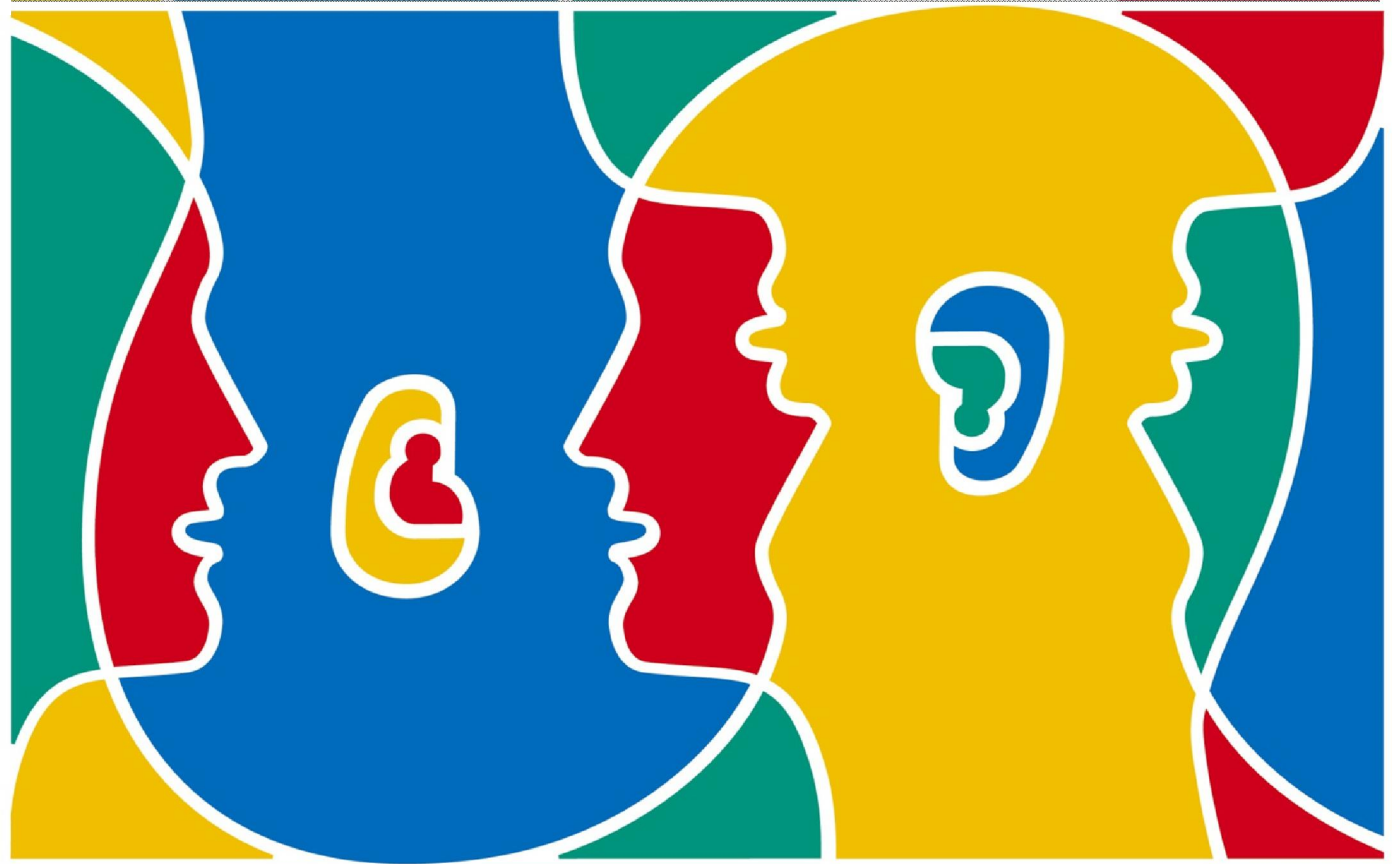
„Čoskoro.“

Za rozhovor pani profesorky ďakujeme.

Rozhovor s
pani
profesorkou
UKL a SJL,
Mgr. Zuzanou
Kucirkovou

Koľko jazykov vieš, toľkokrát si človekom

Je to nestarnúca myšlienka, ktorá sa v súčasnosti potvrdzuje ako základ pre štúdium, dobre platenú prácu a lákavé vyhliadky do budúcnosti. Celá Európa sa 26. septembra spája, aby si pripomenula, aké nevyhnutné je dokonale ovládať cudziu reč a zároveň jednoduché sa ju naučiť.

Naši žiaci sa o tom presvedčili 23. septembra v Košiciach na organizovanom podujatí prezentujúcom vybrané európske jazyky, možnosti štúdia cudzích jazykov, ponuku jazykových kurzov a získanie významných jazykových certifikátov v rámci **Európskeho dňa jazykov**. Predstavili sa slovenské, české, poľské, talianske, anglické, nemecké, ruské, španielske a francúzske inštitúcie. Každý stánok ponúkol čosi iné, ale všetko zaujímavou a zábavnou formou. A hoci sa na námestí stretli desaťroční školáci s maturantmi, všetkým organizátori vyhovelí a dokázali naplniť ich očakávania a schopnosti. Niektoré stánky darovali *zverencom jazyka* cudzojazyčnú literatúru, gramatické cvičebnice alebo obrázkové slovníky. Ostatné ich potešili sladkou dobrotou z národnej kuchyne. V Štátnej vedeckej knižnici sa navyše premietali cudzojazyčné krátke filmy.

Podujatie spestrili aj talentovaní žiaci z košických gymnázií s hudobnými, ale aj dramatickými ukážkami. Spievalo sa najmä po anglicky a francúzsky, čím zostalo nie jedno ucho príjemne unesené. Oslavu a dôležitosť organizátori dopriali aj prastarej latinčine, ktorú predniesol vysokoškolský zbor UPJŠ v Košiciach v podobe operných chórův známych skladieb.

Únik zo všednosti

Hodina geografie

Štúdium na GJAR-ku sa nevyznačuje len nudnými výkladmi, mučeníckym biffovaním sa, obsiahlymi úlohami a drancujúcim stresom z písomiek či odpovedí.

Predovšetkým ide o zaujímavú, prínosnú, pútavú a z času na čas aj neobvyklú a zábavnú formu osvojovania si nových poznatkov. O spomínanej skutočnosti som sa mohla spoločne s mojimi spolužiakmi a spolužiačkami presvedčiť na nedávnej (27.10.2015) hodine Geografie, ktorá nebola výnimočná len tým, že bola poslednou hodinou tohto predmetu pred jesennými prázdninami.

Už od rána ste nejedného z nás mohli vidieť pobežovať po chodbách školy s desiatovými dózami, igelitovými taškami i kartónovými škatuľami. Tým všímavým nemohli z bystrého oka uniknúť taniere, misky či dokonca plastový príbor. Pred začiatkom vyučovania aj počas prestávok medzi nami prebiehala čulá vrava. Vzájomne sme sa informovali o tom, kto čo priniesol. Čím bola tretia hodina bližšie, tým viac sa v nás vzťahovala vlna eufórie, nadšenia a zvedavosti. Mnohí vnútorne zajasali, keď mohli po skončení druhej hodiny opustiť svoju učebňu a premiestniť sa do triedy, kde zvyčajne mávame v utorky geografiu. Tam si temer každý začal vykladať na lavicu to, čo si na hodinu priniesol. Pribudla aj kanvica, v ktorej sa zohrievala voda. Lavice sa v priebehu niekoľkých krátkych chvíľ premenili na švédske stoly plné všakovakých jedál a nápojov. Vyzerali tak lákavo, že som sa musela premáhať, aby som sa do nich okamžite nepustila. V miestnosti sa rozláhla zmes najrôznejších vôní. Tí, čo už neboli zamestnaní prípravou či poslednými úpravami svojich pokrmov, prečkávali posledné minúty prestávky v dialógu s okolitými spolužiakmi či s hlavou zaborenou do papiera. Viacerými dlho očakávaná hodina sa začala ako každá iná, odbitím obľúbenej i nenávidenej melódie školského zvončeka. Verím, že pre nás tentokrát platil prvý prípad. Zakrátko vošla do triedy pani profesorka, ktorú sme už napäto očakávali. Hneď, čo sme sa usadili, si preverila, či nastal deň odovzdania a prezentácie referátov o vopred určených plodinách. Každý kto mohol, si mal z danej plodiny pripraviť alebo zabezpečiť nejaký pokrm a doniesť ho na hodinu. Niektorí cez komunikačný šum nestihli zaregistrovať príchod spolužiačky s prvenstvom v mennom zozname triednej knihy pred tabuľu. Na katedre položený referát o vanilke. Už len otvoriť ústa a začať rozprávať jeho obsah. Počkať. Triedou sa už šíria informácie o jej výskyte, spracovaní, využití a produktoch. Už len ich správne dekodovať. Mať tak viac času, povedala by toho viac. Rýchla kontrolná otázka pani profesorky. Azda nám o sebe viac prezradí samotná vanilka, zakomponovaná v chutne vyzerajúcich muffinnoch. Mňam. Netreba zabudnúť ponúknuť pani profesorku, čo celý deň držala hladovku len kvôli tejto hodine a 30 pre jedlo nadšených krkov. Už tu mal stať ďalší. Šup-šup. Rovnakým štýlom sa vystriedali všetci prítomní, vrátane mojej drobnosti. Počúvali sme o plodinách ako sorgo, klinčeky, škoric, cukrová trstina, sisal, ženšen, káva, liči, batát, kapok a mnoho ďalších. Nepoznáte niektoré z nich? My už áno. Za 40 minút okolo mňa prešlo toľko jedál, čo ešte snáď nikdy. Pochutili sme si na jablkovom koláči, papáji, chlebičkoch potretých arašidovým maslom i avokádovou nátierkou, zemiakových plackách, ľanových sušienkach, mangovom smoothie alebo šaláte s olivami. Odpili sme zo zázvorového sirupu, čínskeho či ženšenového čaju. Kto si už z tejto hodiny nič do života neodniesol, minimálne sa mohol kvalitne najesť a odbremeniť rodičov od prípravy desiaty.

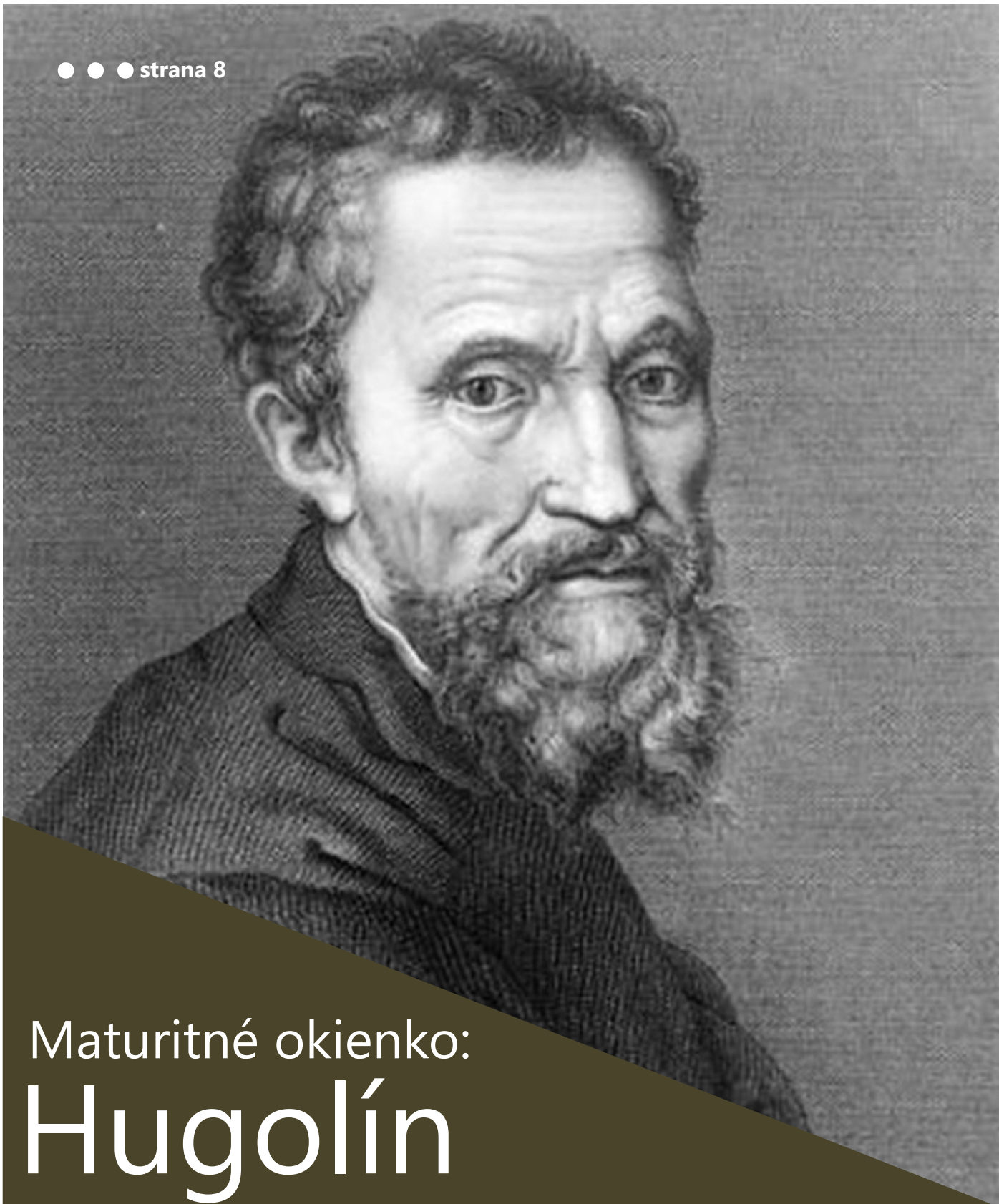
„Štúdium na GJAR-ku sa nevyznačuje len nudnými výkladmi, mučeníckym biffovaním sa, obsiahlymi úlohami a drancujúcim stresom.“

S triednym osadenstvom sa zhodujeme, že mnohým z nás referát o rozličných plodinách priniesol zástup vzácných a obohacujúcich zistení. Prekážkou, nástrahou, potenciálnou hrozbou sa pre väčšinu nestala ani príprava resp. zaobstaranie plodiny či produktu z nej na hodinu. Obdivujem svojich sofistikovaných a šikovných spolužiakov, ktorí doma vyhľadali recept, varili a piekli sami. Ja by som to nedokázala, no ako poznamenala Táňa: „Každý sa mohol realizovať.“ Zároveň dodala: „Svoj koláč som pripravovala v zmysle nasýtiť a potešiť našu triedu.“ To len dokazuje, že moji spolužiaci nevzali prípravu jedál len ako povinnosť, ale chceli prispieť aj svojou troškou k vytvoreniu príjemnej atmosféry spoločného triedneho posedenia. Myslím, že je oprávnené tvrdenie, že čím viac zmyslov zapojíš, tým ľahšie si niečo zapamätáš. Našli sa aj jedinci, ktorí mali s prípravou isté komplikácie, no hrdo sa s ňou popasovali, akurát s výnimkou osôb, ktoré mali ako tému práce nekonzumovateľné plodiny. Ťažko doniesť na hodinu pneumatiku, však? Oceniť však treba tých, ktorých to neodstrašilo a vynašli sa aj tak, v niektorých prípadoch aj s dávkou kreativity (motúzík pripnutý na referáte). Vzhľadom na to, že predmetom našich prác boli plodiny celého sveta, mali sme možnosť dozvedieť sa niečo o plodinách, o ktorých sme predtým ani nechyrovali, vidieť, ovoňať a dokonca aj ochutnať plodiny, ktoré sme ešte doposiaľ nejedli. Mišo dokonca začal mať rád avokádo, ktorého chuť dovtedy neobľuboval a to vďaka delikátnej nátierke, ktorú si pripravil.

„Myslím si, že moji spolužiaci hodinu ocenili,“ zhrnula svoj názor Katka a mala pravdu. Ohlasy celej triedy boli veľmi pozitívne, niektorí boli z hodiny doslova nadchnutí a opisovali ju slovami ako super, úžasná, skvelá. S odstupom času ju hodnotili ako zábavnú, zaujímavú, obohacujúcu. K týmto bezprostredným reakciám dozaista prispela aj pani profesorka, ktorá nadšením žiarila. Nad niektorými jedlami sa rozplývala, vyzdvihovala úsilie, ktoré na ich prípravu spolužiaci vynaložili, skrátka nešetřila slovami chvály. Určite sa nielen mne po geografii vykračovalo chodbami školy ľahšie. Povzbudila ma, zlepšila mi náladu a nabila ma energiou. „Bola vítaným oddychom pred prázdninami,“ ako hovorí Adka. No hlavne prerušením a vybočením z jednotvárnej línie vyučovacieho procesu, čo deklarovali viacerí z mojich spolužiakov. Emóciami, dojmami, chuťami a vôňami nabitá hodina je už, žiaľ, za nami, no my sme stopercentne otvorení hodinám s podobnou náplňou.

„Každý sa mohol realizovať. Ja sama som svoj koláč pripravovala v zmysle nasýtiť a potešiť celú triedu.“

Maturitné okienko:
**Hugolín
Gavlovič**

(*11.11.1712 Czarny Dunajec-+4.6.1787 Horovce)

Valaská škola mravúv stodola

- lyrická zbierka
- didakticko-reflexívna poézia – chcel ňou poslužiť ľudu namiesto priameho kázania (bol vážne chorý)
- didaktický – výchovný; reflexia – reakcia, pohľad
- „Valaská škola“ – životná múdrosť a skúsenosť spísaná medzi pastiermi na salaši.
- „mravúv stodola“ – mravné ponaučenia a praktické rady o rozmanitých životných otázkach, problémoch.
- 1298 básní, rovnaká vonkajšia kompozícia (12 veršov: 3 štvorveršia + nadpis)
- písaná kultúrnou západoslovenčinou
- názov básne = **nápadok** – z názvu vyplýva ponaučenie – je tam pointa celej básne
- dielo má päťdielny prológ, 21 úvodných spevov – „pastierskych nót“ – sú to výjavy zo Starého zákona s tematikou pastierskeho života
- nóta – diplomatické oznámenie, vyhlásenie
- po každej note nasleduje 59 samostatných didakticko-reflexívnych básní (konceptov) – „mravných ponaučení“
- báseň = **koncept**, väčšie časti = **pastierske nóty**: 1 nóta = 59 básní, zbierka má 21 nót dohromady (59 x 21 = 1298 básní)
- v závere je dvojdielny epilóg (O smrti a O poslednom súde)
- v diele sú zobrazené 3 oblasti vzťahov:
 - vzťah jednotlivca k Bohu – vyzýva k odstupu od pominuteľných hodnôt, odsudzuje poverčivosť, nabáda k bázni pred Bohom
 - vzťah k blíznym
 - vzťah k spoločnosti – kritizuje alkoholizmus
- každá báseň má rovnakú trojčlennú kompozíciu:
 - **prológ** = nadpis, súčasťou je ľudová slovesnosť – príslovia, porekadlá, pranostiky, obsahuje hlavnú myšlienku
 - **jadro** = rozvíja hlavnú myšlienku, ukazuje etické problémy a kritizuje ich (alkoholizmus, vlastizrada), varuje ľudí, aby sa im vyhli
 - **epilóg** = 2 posledné verše (pointa) – majú reflexívnu funkciu a didaktický charakter

Jazyk: jednoduchý, súvetia spájané bezspojkovo, využíva archaizmy, knižné slová, prevaha sloviac.

Výrazové prostriedky: zdobeniny, pejoratíva, rečnícke otázky, básnické zvolania, apoziopézy.

Slohové útvary: úvaha, opis, kritika, charakteristika.

Témy

V diele sa uplatňuje **sylabický veršový systém**:

- rovnaký počet slabík vo verši
- rytmicko-syntaktický paralelizmus – 1verš = 1myšlienka
- dieréza – polveršová prestávka, verš delí významovo na 2 časti,
- združený rým (aabb)

Najznámejšie básne z tejto zbierky:

- **Velmi je hlúpý kdo vlast' svú tupí**
- **Kde gazdina korhelkyna, tam je prázdna kuchyna**

1. **človek – Boh** **človek – smrť**
2. **človek – svet** (spoločnosť)
3. **poddaní – páni** (ochraňoval chudobu, mal rád poctivých ľudí, poctivú plácu – ak bol majetok získaný nepoctivo, dlho sa u vlastníka neohreje)
4. **oslava práce a pracovitosti** (hold)
5. **výchova dobrého občana** (má rád svoju vlasť)
6. **vzdelanie**
7. **kritika nespravodlivosti**
8. **alkoholizmus, ľudská hlúposť**

Hugolín Gaulovič, vlastným menom Martin Gavlovič, bol „prvým“ slovenským básnikom – prvým pisateľom poézie. Zaradujeme ho k spisovateľom barokovej literatúry, teda do osemnásteho storočia. Ako 21-ročný sa stal členom rádu františkánov, hoci veľkú časť života prežil na salaši, odkiaľ čerpal témy pre svoje básne (práca, pracovitosť, mravnosť). Trpel plúcnym ochorením, ktoré liečil žinčicou a čerstvým horským vzduchom. Svojimi básňami chcel predovšetkým zvýšiť vzdelanosť a mravnosť ľudí. Všetky jeho básne vyšli až po jeho smrti (v bernolákovčine).

„Ľudská duša potrebuje miesta, kde

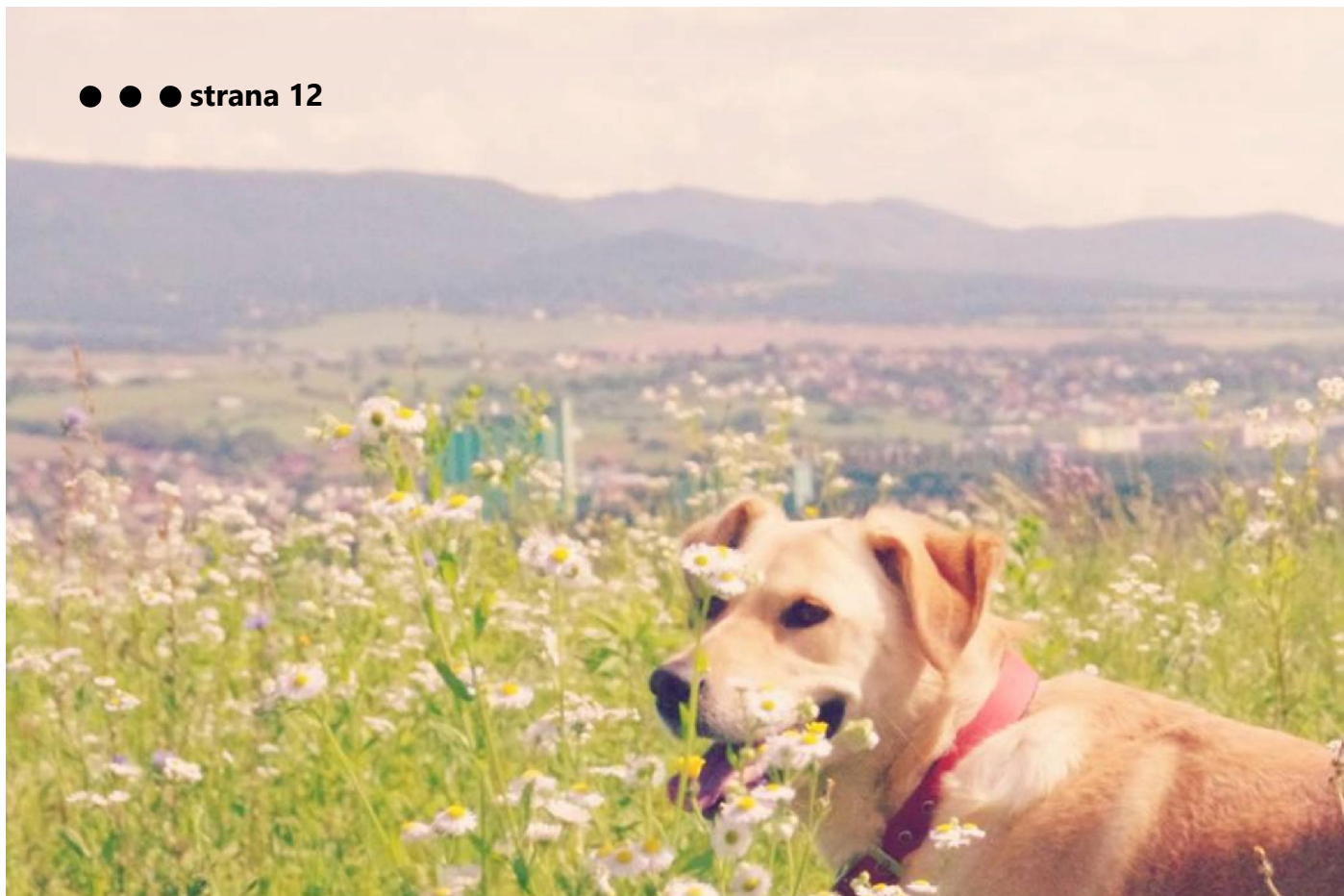
~ Ano

sa přírody nedotkla ľudská ruka.”

nym

Foto: ~Mgr.janaPtaková
Podnet: ~PetraHartmanová (3.C)

Prešovskí havkáči

Prešovskí havkáči je dobrovoľné občianske združenie v Prešove, ktoré pomáha v karanténnej stanici na Bajkalskej ulici opusteným a nechceným psíkom.

Avšak k dispozícii majú len 6 kliek a psíkov je viac ako 10! Okrem toho tam majú aj choré mačičky, pre ktoré táto stanica vôbec nebola robená. Tieto čísla sú doslova alarmujúce už len z pohľadu dobrovoľníkov. Čo však na to hovoria zvieratká, ktoré sa v malých priestoroch doslova tlačia jedno na druhé?

Preto sa **Havkáči** rozhodli pomôcť psíkom kúpou nového pozemku s rozlohou 900 m². Cena pozemku, **12 500 eur**, však nie je nízka, preto sa do zimy tento sen môže ľahko rozpadnúť ako snehuliak na jar. Totižto šancu vyplatiť túto sumu majú len do konca novembra!

Dobrovoľníci pomáhajú psíkom zadarmo, nie sú vyplatení ničím iným ako vďačným pohľadom. Občianske združenie prosilo aj mesto Prešov, aby s financiami trochu pomohlo, avšak neúspešne. Preto pomôžeme nevinným štvornohým spoločníkom my. Nebola to ich chyba, že sa ocitli na ulici.

A nie je pravda, že pomáhať môžu len milovníci psov. Každý, kto má srdce otvorené novým veciam, mi dá za pravdu, že to voči psíkom nie je féer.

Preto sa v dňoch od 26. do 28. októbra aj na GJAR uskutočnila pomoc týmto nemým tváram. Mnohí žiaci pomohli a darovali pár eur do pokladničky, keď dve študentky (Kludia Uhrinová a Magdaléna Durkáčová z 2.B) zaklopali na dvere a vyrozprávali žiakom, ako na tom sú psíky z karanténnej stanice. Nie jeden si pobúchal po peňaženke a z vlastného vreckového s úsmevom vhodil mince do pokladničky. Bolo to krásne a úplne nezištné. Niektorí podarovali aj papierové bankovky, aby bolo každému jasné, že nám život opustených psíkov nie je ľahostajný.

Spolu sa vyzbieralo nádherných **84 eur a 62 centov**, ktoré poputujú na podporu kúpy pozemku pre Prešovských havkáčov. Ďakujeme študentom, učiteľom a zberateľkám, pretože bez nich by sme to nezvládli.

Možno si vravíte, že osemdesiatpäť eur nie je žiadna veľká

Freedom

potrebujú pomoc

sláva, ale verte, že každý psík vám bude vďačný aj za to málo. No čas majú len do konca novembra, keď sa im to nepodarí, naďalej budú fungovať len so 6 kliečkami a nebudú môcť pomáhať viacerým psíkom. Situácia sa zhoršuje a o život prichádza čím ďalej, tým viac psíkov na ulici, ktorých už nemajú kam zobrať.

Pokiaľ ešte chceš Prešovským havkáčom pomôcť s kúpou pozemku, stále je možné zaslať peniažky na ich účet:

Číslo účtu: 2921861218/1100
IBAN KOD: SK1411000000002921861218
SWIFT: TATR SK BX

Celkovo majú **Prešovskí havkáči** vyzbieraných čosi cez 5000 eur, do cieľa teda chýba ešte 12 500 eur. Ak ti ich osud nie je ľahostajný, môžeš pomôcť aj darovaním starých vecí, aby im v zime nebolo zima, tiež informovaním, venčením, adopciou alebo dočasnou opaterou.

Info: facebookový profil [Prešovskí havkáči](#).
Kontakt na Havkáčov: 0948 015 944 alebo
presovskihavkaci@gmail.com

Výzva aj pre dobrovoľníkov/ pomocníkov v karanténnej stanici

Máš viac ako 16 rokov a nevieš, čo s voľným časom? Pomôž tým, čo to potrebujú. Príď venčiť v čase od 14:30 – 17:00 počas pracovného týždňa a od 9:30 – 12:00 cez víkend a sviatky. Dobrovoľníci sa rýchlo míňajú. Psíci sa často nemôžu ani dostať von na čerstvý vzduch a poprechádzať sa. Psíkov je veľa a von môžu len na dve a pol hodiny denne. Potom sú na 22 hodín zavreté v malých kliečkach. Keď však neprídu dobrovoľníci, ostanú sedieť na reťazi pred stanicou. Takto trávia pomaly každý deň, bežná rutina, ktorú však nedokážu ovplyvniť. A pritom sú chvíle strávené s osamelým útlukáčom krásne. Nielenže urobíte dobrú vec pre zvieratá, ale spravíte aj čosi pre seba.

:spectre

recenzia filmu

„Vitaj, James. Bolo to už tak dávno... A teraz sa, konečne, stretávame.“

Ďalší diel filmov o Agentovi v službách jej veličenstva pod taktovkou **Sama Mendesa** nesklamal. So svojím rozpočtom nad tristo miliónov amerických dolárov zaujal prvenstvom v rebríčku nákladnosti filmov o Jamesovi Bondovi. No tento dlho očakávaný kasový trháč nepochybne v najbližších dňoch zinkasuje všetky náklady späť.

Spectre sa zaradil nielen medzi najdrahšie snímky kultovej série, ale aj medzi tituly, ktoré síce vychádzajú z kníh Iana Fleminga, no román *Spectre* v podstate neexistuje. A čo to vlastne *Spectre* znamená? Nuž, v Bulharsku niečo celkom iné, ako všade inde vo svete. Keď totiž do Bulharska dorazil film *Quantum of Solace*, tamojší prekladatelia akýmsi zázrakom dokázali slovo „quantum“ preložiť ako „spectre“, čo vo výsledku znamenalo snímku pod úplne iným menom. Pre zvyšok filmového sveta, ktorý nepodlieha mánii prekladať názvy po svojom či doslova (bratia Česi sem, prirodzene, nepatria), skratka **SPECTRE** značí *Special Executive for Counter-intelligence, Terrorism, Revenge and Extortion*. Ide teda o organizáciu pre kontrarozvedku, terorizmus, pomstu a vydieranie. Na jej čele stojí Franz Oberhauser/Ernst Stavro Blofeld v podaní úžasného **Christopha Waltza**, známeho z filmov Quentina Tarantina *Inglorious Basterds* alebo *Django: Unchained*. Zaujímavosťou je, že Ernst Stavro Blofeld sa volal záporák v starom Bondovi z roku 1969 – *On Her Majesty's Secret Service*, odkiaľ si ho možno niekto pamätá ako plešatého chlapa s jazvou cez oko a bielou perzskou mačkou na kolenách. **Christoph Waltz** sa jazvy cez oko dočká, rovnako tak nosí sterilné sivé oblečenie a mačku vymenil za mučiace prístroje.

Agenta 007 si aj v tomto pokračovaní zahral **Daniel Craig**, hoci internetom prebiehajú špekulácie, či toto nebola jeho posledná bondovka. Ďalej sa nám tu ukázala **Monica Bellucci** ako smútiaca vdova na úteku pred smrťou, ktorá nájde v Bondovom náručí útechu, pokoj a... nielen to. Ako skutočná Bondgirl sa nám však predstavila mladučká **Léa Seydoux**, funkciu M zastáva **Ralph Fiennes**, **Ben Whishaw** si zahral Q a **Andrew Scott**, známy tiež zo seriálu Sherlock ako Jim Moriarty, predstavuje C. Ako Moneypenny sa nám opäť ukázala **Naomie Harris**, ktorú si možno pamätáte z Pirátov Karibiku alebo zo samotného Skyfall. Bondovi ide po krku surová hora svalov v podaní wrestlera **Davea Bautistu**, ktorý za celú tú hodinu, čo mu scenárista doprial, povie len „Shit!“ a viac sa neukáže.

Film samotný nás odkazuje na niečo z Bondovej minulosti, akýsi tieň, ktorý nad ním visí už od straty svojich rodičov. Na stopu Spectre ho však privedie stará dobrá M (**Judi Dench**), ktorá pred svojou smrťou v Skyfall nahrala video s jasným odkazom: „Nájdite muža menom Marco Sciarra.“ A tak sa Bond dostáva na oslavu Dňa Mŕtvych v Mexico City, kde, kým M zvädza boj o záchranu programu 00, začne odhaľovať pravdu o organizácii **SPECTRE**.

Natáčanie však prebiehalo aj vo Vatikáne, vysoko v Alpách a, samozrejme, v Londýne.

Na *Spectre* sme čakali tri roky a myslím si, že toto čakanie naozaj stálo za to. **Sam Mendes** sa vrátil kamsi ku koreňom, takže film pripomína bondovku z osemdesiatych rokov. Klasické, tradičné, logické, nadupané, akčné, nostalgické, vtipné a predovšetkým, správne bondovské, nemiešané, ale pretrepané. Titulnú skladbu „Writing's on the wall“ nahral **Sam Smith**. Čo myslíte, prekoná Skyfall od **Adele**?

Čo všetko sú ľudia ochotní spraviť pre peniaze?

Mnoho ľudí v súčasnosti vraví, že peniaze nie sú tá najdôležitejšia vec v živote, že šťastie sa nedá kúpiť. No vždy tu máme dve stránky pohľadu. Veď určite každého z nás poteší, keď si kúpime nejakú peknú vec, po ktorej sme už dlho túžili. A aj to je určitá forma šťastia, no nie? Nemusí to byť len prosté materiálne potešenie, sú aj prostriedkom k zážitkom, dokonca by sa dalo povedať, že už aj sloboda sa dá niekedy kúpiť. V tomto článku by som chcela rozobrať hlavne to, ako ďaleko sú schopní zísť ľudia na ceste za bohatstvom a aké nové spôsoby zárobku hľadajú. A či to je už za hranicami zdravého rozumu, môžete posúdiť sami.

Pravdou však je, že hranice všednosti či „normálnosti“ sa rokmi menia. Ineternet a sociálne siete už ovládli celý svet a práve vďaka nim veľa ľudí prišlo k peniazom. Niekedy si zarobili takmer za nič alebo zbytočnými hlúpostami, ktoré nás prinútiť zamyslieť sa už len nad tým, ako im mohlo niečo také napadnúť. Napríklad na sociálnej sieti Instagram zarába čoraz viac ľudí, stačí, že sú krásni, niečím výnimoční alebo zdieľajú fotografie z rôznych kútov sveta. Samozrejme, aj tu je háčik, musia mať fakt veľký počet odoberateľov. No komu by sa nepáčila takáto bezstarostná práca? Možno ďalšou profesiou, o ktorej ste aj niečo započuli, je profesionálne hranie hier. Amatérski aj profesionálni hráči sa zúčastňujú rôznych turnajov, ktoré ponúkajú výhry, no zarábať dokážu aj z pohodlia domova. V niektorých krajinách sa to vraj považuje za národný šport a v Amerike nedávno uznali hráčov League of Legends ako profesionálnych športovcov. Tí sa pri tom musia poriadne zapotiť. Podľa mňa nie je nič lepšie, ako keď sa vaše hobby stane aj prácou a dokázate z toho niečo vyťažiť. No to už je však o každého individuálnej šikovnosti a zručnosti.

Ak sa zamyslíme, čo prevažnú väčšinu ľudí motivuje k úspechu, jednoznačne to bude vízia na pohodlný a zabezpečený život a samozrejme, túžba byť úspešný a originálny. Ale v tejto dobe je čoraz ťažšie sa presadiť s niečím výnimočným alebo nejako zaujať, a preto sa vymýšľajú čoraz šialenejšie a bizarnejšie spôsoby, ako ľudí šokovať a zároveň si pekne zarobiť. Jednou z takýchto najbláznivejších možností, ktorá ma zaujala, bol muž z Texasu **Alex Craig**. Ten si totiž zarába tým, že píše na objednávku pozdravy a blahoželania na zemiaky. Nevieť ako vy, ale ja som o čudnejšom využití zemiakov ešte nepočula.

Ďalším „povolaním“ (ak sa to tak dá nazvať), o ktorom ste možno nepočuli, je jedenie. Je to skoro neuveriteľné, ale aj z takejto základnej činnosti prežitia sa dá spraviť biznis. Živým dôkazom toho je napríklad žena z Južnej Kórey, ktorá vystupuje pod prezývkou **Diva**. Tá zarába 9000 dolárov mesačne za to, že denne asi 3 hodiny naživo streamuje, teda ukazuje, ako pripravuje a následne konzumuje jedlo, ktoré pripravila. Ako som sa dozvedela z jednej videoreportáže, ľudia ju sledujú hlavne preto, aby sa oni neprejedali, nejedli v noci alebo sú na diéte. Prečo nie, keď im to pomáha.

Vo svete sa dejú rozličné experimenty a pokusy, do ktorých sa ľudia môžu dobrovoľne zapojiť a často za to dostanú finančnú odmenu. Jeden z takýchto experimentov nedávno uskutočnila agentúra NASA. Princíp spočíval v tom, že ľudia, ktorí prejdú náročnými testami, budú musieť vydržať byť pripojení celých 70 dní na rôzne prístroje monitorujúce ich biologické procesy. 28-ročný **Drew Iwanicki** sa rozhodol, že tento experiment podstúpi. Zarobil si približne 13 000 dolárov a vrazil, že svoje rozhodnutie neľutuje a aj keď to bola veľmi ťažká a zdĺhavá skúsenosť. Po nej si uvedomil, aké má šťastie a viac sa teší z každodenných maličkostí. Veď čo nás nezabije, to nás posilní.

Čo sa ale môže stať, keď sú peniaze a nutnosť vlastniť najnovšie a najštyľovejšie trendy pre niekoho viac ako je pochopiteľné? Krásnym príkladom je 20-ročný syn švajčiarskeho milionára, ktorý podpálil svoje luxusné Ferrari v nádeji, že mu ocko kúpi novší model. Pri takýchto činoch si myslím, že nielen mne sa pozastavuje myslenie nad nevďačnosťou a skazenosťou rozmazaných detí.

V konečnom dôsledku dúfam, že ste sa dozvedeli niečo nové, popripade sa zamysleli nad tým, čo pre vás znamenajú peniaze a kam až by ste boli ochotní zísť vy. Možno ste aj mali niekedy šialený nápad, ako si privyrobiť, no neodvážili ste sa ho uskutočniť. Ale zrejme popri týchto prípadoch sa vám už ten váš nápad nebude zdať taký nezmyselný. No a na záver si povedzme pravdu. Kto by sa nepotešil narodeninovému prianiu napísanému na zemiaku?

Parkour

Parkour [parkúr], nazývaný aj ako *free running*, je šport francúzskeho pôvodu, ktorého základom je schopnosť plynule a efektívne prekonávať prekážky s použitím vlastného tela.

Vychádza zo spojenia *parcours du combattant*, t.j. vojenská prekážková dráha alebo prekážkový beh. Spočíva v prekonávaní akýchkoľvek prekážok v okolitom prostredí – od vetiev cez kamene a skaly až po zábradlia a betónové steny. Predstavuje prepojenie viacerých športov – skalolezectva, bojových umení, gymnastiky a pod. Môže sa vykonávať v meste, ale aj na dedine.

Prednosťou tohto športu je finančne nenáročná výbava, stačí len správna bežecká obuv a dobré chrániče. Na druhej strane, je to fyzicky náročný šport a skôr (pre svoju extrémnosť) vyhovuje adrenalínovým typom. Platí pri ňom to, čo pri viacerých extrémnych športoch – vedieť správne odhadnúť svoje možnosti, hranice a na druhej strane prekonať svoj strach. Prvoradá je však ochrana svojho zdravia a bezpečnosť. Správny parkourista si chce čo najdlhšie užívať voľnosť, neviazanosť svojho pohybu. Pri precenení svojich síl sa môže uplatniť heslo: s extrémnym športom ku predčasnej invalidite.

Zakladateľ parkouru **David Belle** sám hovorí: „Naším cieľom je ukázať naše umenie svetu a naučiť ľudí chápať, čo je to pohyb.“ **David Belle** začal ako tréner viacerých disciplín, napríklad bojového umenia či gymnastiky, a zároveň hľadal možnosti ich využitia v živote. Získal ďalších priaznivcov. V roku 1987 vznikla prvá skupina parkouristov **Yamaksi** (názov pochádza z jazyka Lingala a znamená silné telo). V roku 1998 vznikol samostatný názov – parkour. V Prešove sú 2 kluby parkouristov: **Silent jump – Le Parcours Crew Prešov** a **B.O.C crew**. Možno ste prešovských parkouristov obdivovali (jemnejšie povahy so zatvorenými očami) v niektorých častiach Prešove, napríklad v Záhrade umelcov, na Sídlišku III a na mnohých iných miestach. Naše mesto ponúka pre parkouristov veľa možností na tréning.

Slovník parkouristu:

- L'art du déplacement a le parcours – t.j. prekážková dráha bola prvým pojmom použitým na opis metódy tréningu.
- Traceur – muž, ktorý vykonáva parkour.
- Traceuse, traceurka – žena vykonávajúca parkour

Motivačné video #2

Jakub Ptačín vás pomocou prednášky na TEDxBratislava presvedčí, že nikto nemá naše šťastie a budúcnosť v rukách viac než my sami. Stačí sledovať jeho *Operačný program krajšie Slovensko* a uvidíte, že za 5 rokov dokážeme našu krajinu zmeniť k lepšiemu.

Video nájdete na:

<https://www.youtube.com/watch?v=tUKycNPSJrU&feature=youtu.be&t=1m54s>

**A Ty si čo urobil
pre slovenský
romantizmus???**

Pavliško
196